

## 1827 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀԱՅ ԿԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ ՄԻ ՑՈՒՑԱԿ

1827 թ. ռուս-պարսկական պատերազմի ժամանակ ռուսական զնդերի հետ պարսկական բանակի դեմ կռվելու համար 1827 թ. մարտին Թիֆլիսում կազմակերպվում է հայկական կամավորական զույգ, որն սկզբում ուներ 200 զինվոր (հետագայում այդ թիվը հասնում է 1000 մարդու)։

Պատմաբան Ադեքսանդր Երիցյանը 1894 թ. Թիֆլիսում հրատարակված իր «Ամենայն հայոց կաթողիկոսությունը և Կովկասի Հայք» (մասն Ա) գրքում նշում է այդ զնդի միայն որոշ հրամանատարների անուններ, իսկ շարքային զինվորների մասին խոսում է ընդհանրապես, առանց նրանց ցուցակները հրատարակելու։

Հանդուցյալ ակադեմիկոս Աշոտ Հովհաննիսյանի՝ Մատենադարանին հանձնված արխիվում (թղթ. № 244/21, վավ. 1) պահպանվել է հայ կամավորների ցուցակներից մեկը, որ գրանցված են 109 շարքային զինվորների ու 20 սպանների անուն-ազգանունները և որտեղացի լինելը (բացի երեքից)։

Ստորև տպագրվում է այդ ցուցակն ամբողջությամբ։

Ա. Հ. ԱԴԱՄՅԱՆ

## ԱՆՈՒԱՆՔ ՀԱՅՈՑ ԶԻՆՈՒՈՐԱՑ, 1827, ՄԱՅԻՍԻ 13

Կապիտան Եսայի Լազարեան։  
Պրապորշիկ Դաւիթ Կօրղանով։

ՈՒՐԵԱԴ ՕՖԻՑԵՐՔ՝

Մուրադ Սահակեան էջմիածնեցի  
Սարգիս Մարգարով խոյեցի  
Ալահվերդի Միքաէլեան ղարաբաղցի  
Շոհաննէս Բաղդասարեան ղարաբաղցի։

Ալեքսանդր Նազարով Թիֆլիզեցի  
Յարութիւն Խանդամով Թիֆլիզեցի  
Դաւիթ Կօրղանով Թիֆլիզեցի  
Սօյօմոն Փանդուլով Թիֆլիզեցի  
Գաբրիել Տեր Մելիքսեդով ղարաբաղցի  
Կարապետ Բաղալով ղարաբաղցի։

ՈՒՆՏԵՐ ՕՖԻՑԵՐՔ՝

Մարգար Բաբայեան ուրումեցի  
Բաղալ Սարգիսով ուրումեցի  
Ավագ Յովհաննիսեան ուրումեցի  
Աւետիք Արզումանով  
սալմաստեցի  
Յակոբ Արզումանով սալմաստեցի  
Խուդավերդի Մանուկեան ուրումեցի  
Գրիգոր Պողոսեան սալմաստեցի  
Թէմուրազ Ղօզատով իմէրեթցի

ԶԻՆՈՒՈՐՔ՝

1. Յովսէփ Իշոյեան ուրումեցի
2. Բունեաթ Ահարոնեան ուրումեցի
3. Նուր Յովսէփեան ուրումեցի
4. Խուդավերդի Յակոբեան  
սալմաստեցի
5. Վարդան Յարութիւնեան  
սալմաստեցի
6. Գէորգ Բաղդասարեան  
սալմաստեցի
7. Յակոբ Ալահվերդեան  
սալմաստեցի
8. Ավագ Յարութիւնեան  
սալմաստեցի
9. Ստեփան Մարտիրոսեան  
սալմաստեցի

10. Դաւիթ Ռուստումեան սալմաստեցի
11. Ղազար Աբրահամեան թիֆլիզեցի
12. Թանդրիվերդի Զաքարեան  
սալմաստեցի
13. Մանուկ Յոհանեան սալմաստեցի
14. Աւագ Յոհաննիսեան երեանցի
15. Սարգիս Ղազարեան բայազետցի
16. Մարտիրոս Թումանեան  
սալմաստեցի
17. Մուրադ Մանուէլով սալմաստեցի
18. Սարգիս Զալարեան սալմաստեցի
19. Օրդու Սարգսեան սալմաստեցի
20. Միքաէլ Սարգսեան սալմաստեցի
21. Մարգար Յոհաննիսեան  
ուրումեցի
22. Աւագ Պողոսեան ուրումեցի
23. Եղի Մելիքեան խօյեցի
24. Պախրադ Սաֆարեան  
սալմաստեցի
25. Ղարաբ Գրիգորեան սալմաստեցի
26. Շախղելդի Ղիւվարշիւով  
ուրումեցի
27. Դովլաթ Պողոսեան երեանցի
28. Սաեադ Արղումանով  
սալմաստեցի
29. Յարութիւն Ղազարեան  
սալմաստեցի
30. Այվազ Նազարեան սալմաստեցի
31. Նդիգար Յոհաննիսեան  
սալմաստեցի
32. Կարապետ Եղիազարեան  
սալմաստեցի
33. Գրիգոր Աւագեան սալմաստեցի
34. Այազվերդի Նազարեան  
սալմաստեցի
35. Ստեփան Յարութիւնեան  
սալմաստեցի
36. Ավետիք Յոհաննիսեան  
սալմաստեցի
37. Շահբադ Յովսէփեան  
սալմաստեցի
38. Յակոբ Յոհաննիսեան խօյեցի
39. Ստեփան Սաղաթելեան  
սալմաստեցի
40. Սարգիս Խալաթեան սալմաստեցի
41. Աւագ Գասպարեան ուրումեցի
42. Ղազար Տէր Սարգսեան  
սալմաստեցի
43. Ասլան Գրիգորեան խօյեցի
44. Արղուման Սարգսեան  
սալմաստեցի
45. Այազվերդի Վարդանեան  
սալմաստեցի
46. Յակոբ Մուրադխանով ուրումեցի
47. Խուդա Այազվերդեան  
սալմաստեցի
48. Ստեփան Տէր Ղազարեան  
սալմաստեցի
49. Պօղոս Խանամիրով սալմաստեցի
50. Կարապետ Այվազեան  
պախբաքեցի
51. Զաքար Յոհաննիսեան  
սալմաստեցի
52. Կարապետ Խաչատուրեան  
ուրումեցի
53. Թանդրիվերդի Մխիթարեան  
ուրումեցի
54. Խուդաւերդի Սօղոմոնեան  
ուրումեցի
55. Խուդաւերդի Ավագեան խօյեցի
56. Մարտիրոս Պողոսեան  
սալմաստեցի
57. Հախվերդի Յոհաննիսեան  
սալմաստեցի
58. Մովսէս Գրիգորեան սալմաստեցի
59. Բաղալ Կարապետեան ուրումեցի
60. Յարութիւն Ստեփանեան  
սալմաստեցի
61. Կարապետ Մուրադեան  
սալմաստեցի
62. Յոհաննէս Միքօյեան  
սալմաստեցի
63. Կարապետ Խանդեալդեան  
սալմաստեցի
64. Բաբա Այատեան ուրումեցի
65. Յարութիւն Խաչատուրեան  
ուրումեցի
66. Մկրտիչ Մինասեան սալմաստեցի
67. Վարդան Շահնազարեան  
սալմաստեցի
68. Բաղալ Յակոբեան ուրումեցի
69. Եղիազար Միրզօյեան վանեցի

- |                                        |                                       |
|----------------------------------------|---------------------------------------|
| 70. Յարութիւն Յոհաննիսեան<br>ղարաբաղցի | 89. Նավասարդ Իսկանդարեան<br>ղազախեցի  |
| 71. Սարգիս Արղումանեան ուրումեցի       | 90. Սաֆար Ալեքսանեան էջմիածնեցի       |
| 72. Վարդան Յոհաննիսեան ուրումեցի       | 91. Յակոբ Մաղմանեան թիֆլիզեցի         |
| 73. Ղաղար Սաֆարեան խօյեցի              | 92. Զուրապ հղիազարեան<br>թիֆլիզեցի    |
| 74. Սարգիս Շահբաղեան<br>սալմաստեցի     | 93. Կարապետ Բապայեան<br>արղումեցի     |
| 75. Սարգիս Այվաղեան սալմաստեցի         | 94. Սարգիս Ղամբարեան զարսեցի          |
| 76. Յոհաննէս Բաղալեան<br>սալմաստեցի    | 95. Աւագ Մաթոսեան թիֆլիզեցի           |
| 77. Յոհաննէս Ինշօրով նախշիվանցի        | 96. Դաւիթ Ղազարեան թիֆլիզեցի          |
| 78. Գէորգ Յարութիւնեան<br>բայազետցի    | 97. Սարգիս Յոհաննիսեան<br>սալմաստեցի  |
| 79. Վարդան Խաչատուրով<br>ղարաբաղցի     | 98. Րուստամ Լաշինով թիֆլիզեցի         |
| 80. Շահնազար Մուրադեան<br>ղարաբաղցի    | 99. Գէորգ Գալստեան թիֆլիզեցի          |
| 81. Փիլիպոս Պետակով էջմիածնեցի         | 100. Հուսէին Ղազի օղլի թիֆլիզեցի      |
| 82. Կարապետ Պետրոսեան<br>էջմիածնեցի    | 101. Խսայի Ժանժուղազեան               |
| 83. Յոհաննէս Վարդանեան<br>էջմիածնեցի   | 102. Քախսուրով էլլարով թիֆլիզեցի      |
| 84. Մանուկ Եղիազարեան<br>էջմիածնեցի    | 103. Գրիգոր Աբիմելիքով թիֆլիզեցի      |
| 85. Մանուկ Ալահվերդյան ուրումեցի       | 104. Յարութիւն Անտոնեան<br>ղարաբաղցի  |
| 86. Ստեփան Խօջանեան աղանացի            | 105. Յովսէփ Սարգսեան բաղդատեցի        |
| 87. Շահպազ Ղազարեան ուրումեցի          | 106. Ղավա Շաբուրով սղնախեցի           |
| 88. Գրիգոր Առաքելեան թիֆլիզեցի         | 107. Ծղալօբա Պարունբէկով<br>թիֆլիզեցի |
|                                        | 108. Գէորգ Կուկանով թիֆլիզեցի         |
|                                        | 109. Պողոս Յոհաննեսեան Երևանցի:       |

## ОДИН ИЗ СПИСКОВ АРМЯНСКИХ ДОБРОВОЛЬЦЕВ В 1827 г.

А. А. АДАМЯН

(Резюме)

В марте 1827 г. в Тифлисе был сформирован армянский добровольческий полк, который совместно с русскими войсками сражался против персидской армии в период русско-персидской войны 1827—1829 гг.

Недавно был обнаружен один из списков армянских добровольцев, содержащий фамилии и имена 109 рядовых и 20 офицеров. Публикуемый список хранится в Матендаране (архив Ашота Иоаннисяна, папка № 244/21, док. 1).